

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler: Bjørn Wattne Østerhus
Tlf.: 38 17 66 71

Deres ref.:
Vår ref.: 2003/5049

Vår dato: 09.08.2006
Arkivkode: 461.3

Finny Sirevaag AS
Vågen 42
4364 Sirevåg

Finny Reker AS / Finny Sirevaag AS, Åna Sira - Utvidet utslippstillatelse

Fylkesmannen i Vest-Agder gir Finny Sirevaag AS en midlertidig utvidet utslippstillatelse for rekeproduksjon til en råvaremengde tilsvarende inntil 5244 tonn råreker. Det gis samtidig ytterligere utvidelse av tillatelse for råvaremengde inntil 11260 tonn når planlagt flotasjonsanlegg er i full drift. Fylkesmannen skal varsles når dette skjer.

Det vises til søknad om utvidet utslipp fra rekeproduksjon datert 9. mai 2006, sluttrapport fra Høgskolen i Agder (HiA) datert mars 2006, tillatelse gitt av Fylkesmannen 17. juni 2004 samt tidligere korrespondanse i saken. Andre rapporter fra resipientundersøkelser og dykkerbefaringer og HiAs uttalelser om forventet effekt av flotasjonsanlegg er også tillagt vekt.

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Fylkesmannen i Vest-Agder ga i utvidet og endret utslippstillatelse 17. juni 2004 som vilkår at rapport fra undersøkelse av miljøtilstand og resipientkapasitet i Åna skulle foreligge innen 1. juni 2006. Resultatene fra rapport levert av HiA mars 2006 sier at en dobling av utslippene i forhold til dagens nivå burde være tilrådelig. Dette begrunnes med at vannmengdene fra kraftverket oppstrøms bidrar til fortykning av utslippet og transport ut av resipienten samt indikasjoner på hyppig forekommende terskeloverskyllinger.

Dykkerundersøkelser i Åna Sira utført av Bio Consult A/S, rapport 2205 datert 15. august 2005, fant ingen holdepunkter for at virksomheten ved Finny, på nåværende tidspunkt, har uønsket miljømessig effekt på det lokale miljø i de undersøkte områdene.

Forventet effekt av planlagt flotasjonsanlegg er minst 70 %. Dette skal installeres slik at det tar hånd om utslippet fra produksjonsavdelingen. Utslippet fra råvareavdelingen og pakkeavdelingen, som bidrar til det totale utslippet med 20 – 25 % med hensyn på organisk materiale og nitrogen, vil ikke bedres av flotasjonsanlegget. I forhold til beregnet totalt utslipp av BOF₇ i 2005 (220,5 tonn) utgjør beregnet totalt utslipp av BOF₇ etter installasjon av flotasjonsanlegg 47 % (102,7 tonn). Det vil si en reduksjon totalt på 53 %.

Fylkesmannens vedtak

Med bakgrunn i nevnte rapporter og tidligere tillatelser finner Fylkesmannen i Vest-Agder det tilrådelig å gi utvidet tillatelse for rekeproduksjon tilsvarende 11260 tonn råreker når det planlagte flotasjonsanlegget er i full drift. Inntil full drift av flotasjonsanlegg gis det en midlertidig utvidet utslippstillatelse for rekeproduksjon tilsvarende 5244 tonn råreker. Finny Sirevaag AS bes orientere Fylkesmannen i Vest-Agder når flotasjonsanlegget taes i bruk.

Det forutsettes at tekniske vilkår gitt 17. juni 2004 fremdeles følges. Fylkesmannen finner det ikke nødvendig med ytterligere vilkår som regulerer driften på det nåværende tidspunkt. Selv om tillatelse er gitt, plikter den som volder forurensning å svare erstatning som måtte følge av vanlige erstatningsregler, jf § 10 annet ledd, i Lov om vern av forurensning og om avfall. Det vises også til lovens § 18 om endring og omgjøring av vilkårene i tillatelsen.

Klageadgang

Dette vedtaket kan, i henhold til forvaltningslovens §§ 28 og 29, påklages til Statens forurensningstilsyn innen tre uker etter at klagen er mottatt. Eventuell klage bør være begrunnet og skal sendes Fylkesmannen.

Etter fullmakt

Thore Egeland
senioringeniør

Bjørn Wattne Østerhus
overingeniør

Kopi:

Flekkefjord kommune, v/miljøvernleder, Kirkegt. 50, 4400 Flekkefjord

Sokndal kommune, Postboks 85, 4380 Hauge i Dalane

Fiskeridirektoratet, Fiskerikontoret Flekkefjord, Boks 162, 4402 Flekkefjord

Åna-Sira Fiskarlag, 4420 Åna-Sira

Åna-Sira elveeierlag, v/Jan Oddvar Trelsgård, Midtbø, 4420 Åna-Sira

Fiskerlaget Sør, Kirkegata 8, 4611 Kristiansand

Åna-Sira Velforening, v/Håvard Midtbø, 4420 Åna-Sira

Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59, 4001 Stavanger

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler: Rolf Olav Stene
Tlf.: 38 17 66 72

Deres ref.: 22.09.2003
Vår ref.: 2003/5049

Vår dato: 17.06.2004
Arkivkode: 461.3

Finny Sirevaag AS
Vågen 42
4364 Sirevåg

Flekkefjord kommune - utvidelse og endring av utslippstillatelse for rekepilling ved Finny Sirevaag, Åna-Sira

Fylkesmannen har inntil videre avslått søknad om økning i produksjon av pillede reker til 3000 tonn ved anlegget i Åna-Sira. Det er innvilget utvidet konsesjon basert på mottaksmengder i 2003 og 2004, begrenset oppad til 2500 tonn råvarer, frem til 1.1.2007.

Det er satt vilkår om mer omfattende undersøkelser av miljøtilstand og resipientkapasitet. Rapport fra undersøkelsene skal foreligge innen 1.6.2006. Denne vil danne grunnlaget for fremtidige renskrav og mulighetene for en utvidet produksjon.

Dersom det oppstår forurensningsproblemer av betydning, kan det være aktuelt å redusere produksjonen i perioden frem til 1.1.2007.

Finny Reker A/S har i ekspedisjon datert 14.11.01 søkt om utvidet utslippstillatelse tilsvarende et råvaremottak på inntil 3000 tonn pr. år. Tidligere tillatelse gitt av Fylkesmannen 16.2.1984 var basert på et mottak av inntil 1300 tonn reker pr. år. Denne grensen er imidlertid overskredet flere år.

Fylkesmannen har besørget kunngjøring av søknaden, og utlegging til offentlig ettersyn. Det har videre vært korrespondanse mellom Fylkesmannen og Finny Sirevaag, hvor bedriften har bedt om at sluttbehandling av søknaden utsettes i påvente av mer informasjon.

Fylkesmannen finner nå ikke grunnlag for å utsette behandlingen ytterligere, og tar saken opp til sluttbehandling.

Sakens bakgrunn

Etter at tillatelse ble innvilget i 1984, har denne blitt endret bl.a. ved at det er innført forbud mot dumping av rekeskall.

Fastsatte renskrav innebar rensing i sil med ca. 5 mm hullåpning og utslipp på 4 m dyp ca. 100 m nedstrøms bedriften. I brev av 07.10.85 fra Fylkesmannen til bedriften er effektiv hullåpning korrigerert til ca. 1 mm i samsvar med nye opplysninger. Tillatelsen omfatter utslipp av sanitæravløpsvann fra inntil 30 ansatte på 4 m dyp etter slamavskilling i 3-kamret slamavskiller.

I telefax av 14.11.01 opplyses det at det ikke har vært dumpet rekeskall i sjøen de siste 10 år. Det opplyses at inntil videre må skallene leveres til offentlig renovasjonsplass. Produksjonen var i 1999 basert på et faktisk mottak på ca. 1700 tonn. Fylkesmannen er kjent med at rammen for tillatelsen er overskredet flere år, og dette har vært noe av grunnlaget for å be om at det fremmes ny søknad. Mottaksmengden i 2003 var 2200 tonn, i år er den stipulert til 2700 tonn.

Den nye søknaden omfatter et råvaremottak av inntil 3000 tonn pr. år. Det regnes at 50-60 % av mottatt råvaremengde går til avfall og/eller utslipp. Alt fast avfall (rekeskall og silgods) samles opp og behandles separat.

Det søkes om tillatelse til fortsatt rensing basert på siling, og utslipp i Åna på 4 meters dyp.

Innkommne uttalelser

Fylkesmannen i Rogaland trekker i brev av 12.08.02 frem at hensynet til fisken i Åna-Sira kommer i første rekke slik at fiskebestanden ikke på noen måte blir skadelidende av økt utslipp.

I brev av 28.08. 02 fra Flekkefjord kommune heter det:

”Ut fra de opplysninger som blir gitt vil det bli en relativt stor økning i mengde løst organisk stoff i avløpsvannet, noe som i sin tur vil føre til økt forbruk av oksygen i elva/fjorden.

Det vil derfor være fornuftig at det foretas kontrollanalyser på oksygenmengden (evt. andre undersøkelser) i elva/fjorden, spesielt ved lav vannføring.

Ut over dette har vi ingen spesielle merknader.”

Åna-Sira Fiskarlag stiller seg i brev av 01.09.02 negative til søknaden om økt utslipp, og henstiller samtidig til Fylkesmannen om å ta initiativ til nærmere undersøkelse av bunnforholdene i elva sSira fra rekefabrikken og ut til Sanden..

Fiskarlaget skriver også:

”Følgende forhold danner grunnlaget for vår beslutning:

Bunnforholda i elva Sira er blitt forverra dee siste åra. Bl.a. er død ål funnet på strekningen Barlaup-.Sanden.(Se avmerking på vedlagte kart.) Dette kan ha sammenheng med rekefabrikkens utslipp.

Bedriftas forbruk av vaske- og desinfeksjonsmidler er oppgitt til henholdsvis 6 tonn og 1 tonn.Kan dette ha sammenheng med forverringa av bunnforhold? Er svaret ”ja”, vil økt produksjon forsterke de negative konsekvensene ytterligere,

I søknaden fra Finny Sirevaag AS blir det opplyst at prosessvannet renses med følgende siler: Grovsil Ø 5,0 mm og Finsil 1,0 mm. Vi stiller oss uforstående til dette. Etter vår mening er det nemlig dårlig samsvar mellom den reelle utslippsmengde av rekeavfall og silenes dimensjoner.”

Fiskeridirektoratet, Fiskerikontoret Flekkefjord meddeler 05.09.02 at man ikke har innvendinger mot at søknaden om økt utslippstillatelse innvilges.

Med brev av 20.09.02 ble kopi av uttalelsene oversendt søker for kommentarer. Samtidig ba Fylkesmannen søker analysere vannprøver fra dypere partier på strekningen mellom bedriften og 6-meter terskelen ved elvas utløp i sjøen.

Med brev av 28.10.02 oversender bedriften analyseresultater av prøvene som ble tatt. Bedriften skriver følgende om de tilsendte uttalelser:

”Som en kommentar til uttalelsen fra Åna-Sira Fiskarlag må vi gi uttrykk for at vi med bakgrunn i de aktuelle mengder og gjennomstrømming i vassdraget har vanskelig for å tro at våre utslipp er av slik art som kan føre til fiskedød. Vi har produsert reker ved bedriften siden 1947, i større målestokk fra omkring 1976, og har aldri tidligere hørt om negative konsekvenser som kan tillegges vår drift.”

Resultatene av vannanalysene fra prøver tatt 26.09.02 i nedre del av Åna-Sira, innenfor terskelen på 6 m ved Sanden ga følgende resultater:

P2 nordvest for Ystebø				P1 nordøst for Ystebø						
Dybde m	temp.	S%%	Oks. mg/l	TotP mg/l	TotN mg/l	t	S%	Oks. mg/l	totP mg/l	totN mg/l
13	15,6	33,92	7,12	8	200					
16	15,0	33,12	5,12	13	253	14,2	29,43	4,22	3	171
19						13,7	30,18	2,02	9	646

Vurdering av resipientforholdene.

Vannføringen i elva er stor, ved normal produksjon ved kraftverket i Åna-Sira ca. 300 m³/s. På bakgrunn av de opplysninger som foreligger, har Fylkesmannen ikke grunn til å anta at det ved normalvannføring og dagens produksjon har oppstått vesentlige miljøproblemer knyttet til utslippet. Bunnforholdene i vassdraget/sjøen nedenfor utslippet gir imidlertid store muligheter for at det kan oppstå oksygenmangel eller råtne forhold i de dypere vannmasser innenfor terskelen ved Sanden.

Oksygenmålingene viste at det bare var 2 mg oksygen/l på 19 m dyp nordøst for Ystebø, og saltholdigheten var høy; 30,2 promille.

Ved store og langvarige terskeloverskyllinger kan det heller ikke utelukkes at det skjer dødelighet blant fisk og andre dyr på grunnere vann, hvis råttent dypvann løftes opp til grunnere vann hvor det til vanlig er salt nok vann, med nok oksygen til at dyrene kan leve der.

Dette er forhold som kan inntreffe også under naturlige forhold, uten utslipp fra bedriften. En del organisk materiale fra jordbruk og skog i vassdragets nedbørsfelt vil sedimentere i dypbassengene og råtne der. Dette kan være nok til at det fra tid til annen skjer dødelighet.

En klassisk situasjon som har inntruffet flere steder som har liknende forhold, er at ålen dør i rusene, i forbindelse med en terskeloverskylling. Dette har også skjedd her for noen år siden, i følge muntlige opplysninger fra formannen i Åna-Sira Fiskarlag.

Det foreligger ingen gode undersøkelser av miljøforholdene i resipienten. Uten nærmere undersøkelser, er det ikke mulig å anslå hvor mye utslippet fra bedriften betyr for miljøtilstanden i elva/fjorden i dag, og om den omsøkte produksjonen vil forverre tilstanden.

Merknader til omsøkt utslipp og rensetiltak:

Omsøkt utslipp inneholder betydelige mengder lett nedbrytbart organisk stoff (BOF). Hvis utslippsmengdene sammenlignes med tilsvarende belastning fra et kloakkutslipp, vil BOF-mengden tilsvare et utslipp fra mellom 10.000 og 40.000 personenheter. Den laveste av disse verdiene stammer fra resultat av enkelte målinger ved bedriften, det høyeste fra teoretiske beregninger av eldre dato. Fylkesmannen antar at et korrekt anslag kan ligge i størrelsesorden 10.000 til 20.000 p.e. En sammenlikning med kloakkutslipp er imidlertid ikke direkte relevant for rensekrav o.l.,- bl.a. fordi kloakk også medfører hygieniske problemer, tilførsel av næringsstoffer mm. Dette er i liten grad tilfelle for utslippet fra rekepillieret.

Med bakgrunn i den foreliggende usikkerhet både mht resipientkapasitet og utslippets størrelse, finner Fylkesmannen foreløpig ikke grunnlag for verken å øke utslippets størrelse, eller sette endelige rensekrav. Dersom dagens eller omsøkt utslipp skaper miljøproblemer av betydning, varsles det imidlertid allerede nå at utslipp enten må renses biologisk, eller overføres til annen resipient.

Fylkesmannens vedtak:

I medhold av forurensningslovens § 11, jfr.§18, endres grensen for produksjon av pillede reker, til fra en produksjon fra et råvaremottak på 1300 tonn, til 2500 tonn reker/år. Tillatelsen avgrenses i tid frem til **1.1.2007**.

Omsøkt råvaremengde på 3000 tonn innvilges inntil videre ikke. Det vises her til etterfølgende vilkår.

Tillatelsen til dumping av rekeskall i sjøen trekkes tilbake.

Selv om det nå er innvilget konsesjon for mottak av inntil 2500 tonn, kan det bli satt vilkår om redusert mottak dersom det oppstår forurensningsproblemer av betydning.

Vilkår for tillatelsen

Vilkår vedrørende oppfølging av miljøtilstand

Bedriften skal **innen 1. november 2004** fremlegge et forslag til program for undersøkelse av miljøtilstand og resipientkapasitet i Åna. Programmet skal utarbeides og gjennomføres av konsulent med spesialkompetanse på området, og undersøkelser gjennomføres i 2005. Rapport fra undersøkelsene skal foreligge hos Fylkesmannen **innen 1. juni 2006**.

Undersøkelsen skal omfatte følgende forhold:

- Generell miljøtilstand i utslippsområdet og området nedstrøms, med særlig vekt på dypområdene.
- Kartlegging av hydrografi og topografi, med oksygenmålinger i dypbassengene på flere tidspunkt.
- Biologiske undersøkelser både i dype områder og i strandsonen.
- Vurderinger av resipientkapasitet.

Rapport fra undersøkelsene vil bli benyttet av Fylkesmannen både for å ta stilling til eventuell økning av utslippet, og for å ta stilling til rensekrav med dagens og med omsøkt utslipp.

Bedriften skal videre foreta ytterligere kartlegging av utslippets størrelse sett i forhold til produksjonsmengder. Det skal foretas kontroll av alle vannstrømmer som kan være forurenset.

Tekniske vilkår:

Denne tillatelsen er gitt med en begrenset varighet. Inntil videre tillates derfor fortsatt drift basert på vilkårene i tidligere tillatelse. Dette innebærer at:

- alt forurenset avløp skal renses i eksisterende silanlegg før det ledes ut på dypt vann i Åna.
- Driften av renseanlegg og utslippsarrangement skal være slik at utslippsmengdene reduseres så langt som mulig.
- Det skal foretas målinger av utslippet, slik at utslippsstørrelse og dagens rensegrad kan kartlegges med rimelig sikkerhet.
- Alt fast avfall skal samles opp og leveres til behandlingsanlegg som har tillatelse til å ta i mot denne type avfall.
- Driften av anlegget skal være slik at dette ikke medfører luktulemper, støy eller andre nærmiljøulemper av betydning for nærliggende bebyggelse.
- Avvik og uhellsutslipp skal rapporteres til Fylkesmannen.
- Det skal årlig sendes inn rapport etter nærmere anvisning fra Fylkesmannen.

Mer spesifikke vilkår vil bli fastsatt av Fylkesmannen etter at rapport fra undersøkelser av resipienten foreligger.

Klageadgang.

Dette vedtaket kan i henhold til forvaltningslovens §§ 28 og 29, påklages til Statens forurensningstilsyn innen 3 uker etter at klagen er mottatt. Eventuell klage bør være begrunnet, og skal sendes Fylkesmannen.

Erling Vindenes
fylkesmiljøvernssjef

Jon Egil Vinje
seksjonssjef

Kopi til:

Flekkefjord kommune, v/miljøvernleder, Kirkegt. 50, 4400 Flekkefjord
Sokndal kommune, Postboks 85, 4380 Hauge i Dalane
Fiskeridirektoratet. Fiskerikontoret Flekkefjord, Boks 162, 4402 Flekkefjord
Åna-Sira Fiskarlag, 4420 Åna-Sira
Åna-Sira elveeierlag, v/Jan Oddvar Trelsgård, Midtbø, 4420 Åna-Sira
Fiskerilaget Sør, Kirkegata 8, 4611 Kristiansand
Åna-Sira Velforening, v/Håvard Midtbø, 4420 Åna-Sira
Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59, 4001 Stavanger

Saksbehandlers telefon: 38 17 66 72